

חלוקה הוגנת של

חפצים בדידים

Fair Indivisible Item
Allocation

אראל סגל-הלוי

חלוקה הוגנת בקירוב

מקרה פשוט:

- 99 חפצים זהים.

- 2 שחקנים עם זכויות שוות.

מה הן החלוקות שאפשר לקרוא להן "הוגנות בקירוב"?

- 50:49 או 49:50.

- בכל חלוקה אחרת, יש חוסר-הוגנות שאי-אפשר להצדיק בכך שהחפצים בדידים.

חלוקה הוגנת בקירוב - הכללות

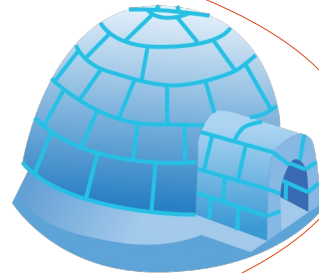
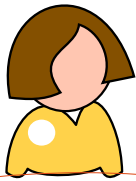
א. חפצים זהים – זכויות **שונות**.

ב. חפצים **שונים** – זכויות **שוות**.

ג. חפצים **שונים** – זכויות **שונות**.

חלוקה הוגנת בקירוב

הגדרה: חלוקה נקראת "ללא קנאה מלבד 1"
(Envy Free except 1, **EF1**) אם לכל שני
משתתפים א, ב, קיים חפץ כלשהו, שאם נוריד
מהסל של ב, אז שחקן א לא יקנא בו.

חלוקה הוגנת בקירוב

הגדרה: חלוקה נקראת "ללא קנאה מלבד 1"
(Envy Free except 1, **EF1**) אם לכל שני
משתתפים א, ב, קיים חפץ כלשהו, שאם נוריד
מהסל של ב, אז שחקן א לא יקנא בו.

*המשמעות: רמת-הקנאה ניתנת להצדקה
בהתחשב בעובדה שהחפצים בדידים.*

האם תמיד קיימת חלוקה $EF1$?

אלגוריתם הסֶבֶב (round robin)

1. מסדרים את השחקנים בסדר שרירותי כלשהו.

2. כל שחקן לוקח, מבין החפצים שנשארו, את החפץ שהוא הכי רוצה.

3. אם נשארו חפצים – חוזרים לשלב 2.

משפט. אלגוריתם הסבב מחזיר חלוקה $EF1$.

הוכחה. נוכיח את תנאי $EF1$ לכל שני שחקנים א, ב; נניח בה"כ ששחקן א מופיע בסבב לפני שחקן ב.

• א לא מקנא כלל: על כל חפץ ש-ב בחר, א בחר לפניו.

• עכשיו נניח שמורידים מהסל של א את החפץ הראשון שבחר. על כל חפץ שנשאר בסל של א, ב בחר לפניו.
לכן החלוקה $EF1$ גם עבור שחקן ב. ***

חלוקה הוגנת בקירוב - הכללות

א. חפצים זהים – זכויות שונות.

ב. חפצים שונים – זכויות שוות.

ג. חפצים שונים – זכויות שונות.

דוגמה: חלוקת תיקים בממשלה בין מפלגות.

חפצים שונים – זכויות שונות

הגדרה: רמת הקנאה המוצדקת בין שני משתתפים i, j עם זכויות w_i, w_j היא:

$$V_i(X_j) / w_j - V_i(X_i) / w_i$$

חלוקה ללא קנאה מוצדקת (WEF) = רמת הקנאה המוצדקת היא 0 (לכל היותר).

דוגמה: לשחקן i זכות 1, לשחקן j זכות 2. שחקן i לא מקנא ב- j אם הוא מקבל לפחות חצי ממנו, כלומר:

$$V_i(X_i) \geq V_i(X_j) / 2$$

- $V_i(X_j) / 2 - V_i(X_i) / 1 \leq 0$

- רמת הקנאה המוצדקת היא:

- $V_i(X_j) / 2 - V_i(X_i) / 1$

חפצים שונים – זכויות שונות

הגדרה: רמת הקנאה המוצדקת בין שני משתתפים i, j עם זכויות w_i, w_j היא:

$$V_i(X_j) / w_j - V_i(X_i) / w_i$$

- בחלוקה $EF1$, כשהמשקלים 1 – רמת הקנאה המוצדקת היא לכל היותר $V_i(g)$, כאשר $g =$ החפץ עם הערך הגדול ביותר (עבור i) אצל j .
- מה רמת הקנאה המותרת ב"חלוקה ללא קנאה מוצדקת עד-כדי חפץ אחד" (" $WEF1$ ")? <--

חפצים שונים – זכויות שונות

הגדרה: רמת הקנאה המוצדקת בין שני משתתפים j, i עם זכויות w_j, w_i היא:

$$V_i(X_j) / w_j - V_i(X_i) / w_i$$

- g =: החפץ עם הערך הגדול ביותר בסל של j .
- מה רמת הקנאה המותרת ב"חלוקה ללא קנאה מוצדקת עד-כדי חפץ אחד" ("WEF1")?

– $V_i(g) / w_j$ – הסרת חפץ מהסל של j ?

– $V_i(g) / w_i$ – שיכפול חפץ לסל של i ?

– ממוצע של שני הביטויים הקודמים?

אלגוריתם סֶבֶב משוקלל

- אתחול: כל שחקן מקבל 0
- כל עוד יש חפצים:
- מחשבים, לכל שחקן:
הזכות שלו

(מספר החפצים נוכחי) f
• השחקן, שהמנה שלו גדולה
ביותר, בוחר, מבין החפצים
שנשארו, את החפץ שהוא
הכי רוצה.

נבחר פונקציה
כלשהי f ,
המייחסת לכל
מספר שלם s ,
מספר ממשי
כלשהו בתחום
 $[s, s+1]$.

חפצים שונים – זכויות שונות

משפט: אלגוריתם הסבב המשוקלל עם פונקציית-מחלק $f(s)=s+y$ מחזיר חלוקה שבה לכל שני משתתפים i, j עם זכויות w_i, w_j , רמת הקנאה המשוקללת היא לכל היותר:

$$y * V_i(g) / w_i + (1-y) * V_i(g) / w_j$$

• $f(s) = s$ ~ הסרת חפץ מהסל של j ;

• $f(s) = s+1$ ~ שיכפול חפץ לסל של i ;

• $f(s) = s+0.5$ ~ ממוצע שני הביטויים.

חפצים שונים – זכויות שונות

משפט: אלגוריתם הסבב המשוקלל עם פונקציית-מחלק $f(s)=s+y$ מחזיר חלוקה שבה לכל שני משתתפים i, j עם זכויות w_i, w_j , רמת הקנאה המשוקללת היא לכל היותר:

$$y * V_i(g) / w_i + (1-y) * V_i(g) / w_j$$

• **דוגמה:** לשחקן i זכות 1, לשחקן j זכות 2. רמת הקנאה המוצדקת של שחקן i בשחקן j היא לכל היותר:

$$y * V_i(g) / 1 + (1-y) * V_i(g) / 2 = (y + (1-y) / 2) * V_i(g)$$

- פחות קנאה – טוב יותר לשחקן – $y=0$: $V_i(g) / 2$
- יותר קנאה – טוב יותר לשחקן השני – $y=1$: $V_i(g)$
- ממוצע – $y=0.5$: $3 * V_i(g) / 4$